

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/9/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015201283
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015201283.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Sone Langovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Z. F., G., zastúpený: JUDr. Marián Ševčík, CSc., advokát, Nezábudková 22, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Nám. slobody 6, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 15859/2015/B625-SV/39261/Pek zo dňa 2. júla 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/188/2015-28 zo dňa 14. júla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/188/2015-28 zo dňa 14. júla 2016 z a m i e t a.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom podľa § 167 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 15859/2015/B625-SV/39261/Pek zo dňa 02.07.2015, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-PO-OVBP2-2015/10023/41171/ŠSS-TL zo dňa 13.04.2015. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bolo zriadené právo vecného bremena v prospech Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, a.s. vyvlastnením podľa § 108 ods. 2 písm. f/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“). Náhrada za vyvlastnenie predstavovala sumu 5,58 €.

2. Vecné bremeno spočíva v povinnosti povinného (žalobcu, sťažovateľa) strpieť na predmetných

nehnutelnostiach:

- existenciu inžinierskych sietí oprávneného z vecného bremena - „SO 522-00 Vodovodná prípojka pre pravostranné odpočívadlo Batizovce“ v rozsahu vymedzenom geometrickými plánmi č. 118/2011 na priznanie práva uloženia inžinierskych sietí zo dňa 12.04.2012, vyhotoveného firmou GEODETICCA, úradne overeného Správou katastra Poprad pod č. G1-318/12 dňa 24.04.2012 a v jeho zrovnávacom zostavení vyhotovenom firmou Geodetika zo dňa 30.11.2013 a č. 119/2011 na zameranie skutočného stavu šachty, obj. 522-00, na oddelenie pozemku p.č. 796/2 úradne overeného Správou katastra v Poprade dňa 23.04.2012 pod č. G1-299/12.

- prechod a prejazd zamestnancov a vozidiel oprávneného z vecného bremena za účelom údržby a opravy vodovodnej prípojky, pričom toto oprávnenie sa v nevyhnutnom rozsahu vzťahuje na dotknuté nehnuteľnosti.

Povinný z vecného bremena má povinnosť zdržať sa v rozsahu záberu vecného bremena každej činnosti, ktorá by mohla poškodiť uloženie inžiniersku sieť: a) vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k predmetným objektom alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav, b) umiestňovať skládky, c) vykonávať terénne úpravy.

3. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol že, rozsah vyvlastnenia bol zistený dostatočne na to, aby si správny orgán mohol urobiť záver o nevyhnutom rozsahu umiestnenia predmetnej stavby pri dodržaní technických a normatívnych ukazovateľov na danom území. Taktiež z rozhodnutí správnych orgánov dostatočne jasne vyplýva, ktorých dielov pozemkov sa vyvlastnenie týka. Spoluvlastnícky podiel žalobcu na vyvlastňovaných nehnuteľnostiach vyplýva z predloženého listu vlastníctva č. XXXX. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že návrh na vyvlastnenie bol podaný pre každého spoluvlastníka osobitne, preto ostatní spoluvlastníci neboli účastníkmi vyvlastňovacieho konania v preskúmvanej veci. Vzhľadom na to, že vyvlastňovacie konanie je ovládané zásadou koncentrácie a žalobca si neuplatnil žiadne námietky smerujúce voči vyvlastňovaciemu konaniu, nemohol krajský súd na uvedené námietky prihliadať. Napriek tomu však má za to, že správne orgány v konaní o vyvlastnenie postupovali v súlade so zákonom a dostatočne zistili, či sú splnené podmienky pre vyvlastnenie a svoje rozhodnutia aj v tomto smere náležite odôvodnili. Krajský súd po preskúmaní administratívneho spisu dospel k záveru, že správny orgán preukázateľne žalobcu poučil o jeho právach. Zásada aktívnej súčinnosti predpokladá aj aktivitu zo strany účastníka správneho konania, ktorý môže svoje procesné práva aj náležite realizovať a svoje záujmy obhajovať. Pokiaľ však účastník konania zostáva nečinný, nemožno vyčítať správnejmu orgánu, že nepostupoval v súlade so zmienou zásadou.

II.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne aby zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že zotrúva na dôvodnosti podanej žaloby, keďže má za to, že napadnuté administratívne rozhodnutia sú nezákonné a napadnutý rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Čo sa týka dôvodov, pre ktoré sú napadnuté administratívne rozhodnutia nezákonné, žalobca zotrval na skutočnostiach, ktoré sú uvedené v odvolaní voči rozhodnutiu okresného úradu č. OU-PO-OVBP2-2015/10023/41171/ŠSS-TL zo dňa 13.04.2015, ako aj v samotnej žalobe a príslušných písomných podaniach.

5. Tvrdenia žalovaného, ako aj ním predložené dôkazy považuje žalobca za účelové a právne irelevantné, keďže opomínajú tú skutočnosť, že k vyvlastneniu došlo v rozpore so zákonom, žalobcovi nebola poskytnutá náhrada v súlade so zákonom a predmetná stavba, ktorá stojí na vyvlastnenej nehnuteľnosti je skolaudovaná aj napriek tomu, že samotné vyvlastnenie nehnuteľnosti žalobca napadol na príslušnom štátnom orgáne pre jeho nezákonnosť, pričom túto skutočnosť žalovaný nerozporoval.

6. Žalobca má za to, že vydaný rozsudok krajského súdu je porušením ústavnoprávne a

medzinárodnoprávne garantovaných základných princípov materiálneho právneho štátu, najmä princípu materiálnej spravodlivosti a materiálnej ochrany zákonnosti vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty a princípu predvídateľnosti práva vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, ako aj princípu ochrany legitímnych očakávaní a tiež princípu, že právo nemôže vzniknúť z bezprávia a nespravodlivosti.

III.

7. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že žalobca v podanej kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne iné skutočnosti než tie, ktoré už uviedol v žalobe a v odvolaní proti rozhodnutiu okresného úradu č. OU-PO-OVBP2-2015/10023/41171/ŠSS-TL zo dňa 13.04.2015. K týmto skutočnostiam sa už žalovaný vyjadril. Navrhol, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

10. Národná diaľničná spoločnosť, a.s. podala dňa 14.01.2015 na stavebný úrad návrh na vyvlastnenie, v ktorom navrhla zriadenie práva vecného bremena k pozemkom v k.ú. S., ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve žalobcu (diely č. 9-1, č. 10, č. 11 KN-„C“ parc. č. 796/1 a parc. č. 796/2) vyvlastnením, v rozsahu uvedenom v napadnutom administratívnom rozhodnutí, pre účel výstavby líniovej stavby diaľnica D1 Mengusovce-Jánovce. Stavebný úrad v konaní skúmal, či sú splnené predpoklady pre vyvlastnenie. Nevyhnutnosť rozsahu vyvlastnenia posudzoval stavebný úrad v konaní na podklade predložených geometrických plánov. Náhrada za zriadenie práva vecného bremena k predmetným pozemkom bola určená podľa § 111 ods. 2 v spojení s § 11a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb., na základe znaleckých posudkov č. 106/2012 zo dňa 28.11.2012 a č. 107/2012 zo dňa 30.11.2012, ktoré vypracoval Ing. S. P., evidenčné číslo znalca 911 988. Týmito znaleckými posudkami bola určená všeobecná hodnota jednorazovej odplaty za zriadenie vecného bremena. Verejný záujem bol vyjadrený účelom vyvlastnenia. V danom prípade sa vyvlastnením zriadilo právo vecného bremena k nehnuteľnostiam v k.ú. S., pre účel výstavby stavby „Diaľnica D1 Mengusovce - Jánovce“, čo je v súlade s § 108 ods. 2 písm. f/ zákona č. 50/1976 Zb. V predmetnom vyvlastňovacom konaní bolo na deň 18.03.2015 nariadené ústne pojednávanie, ktorého sa však žalobca nezúčastnil. Účastníci konania, ktorí boli prítomní na predmetnom ústnom pojednávaní nevzniesli k predmetu konania námietky. V zmysle § 110 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. je navrhovateľ (v prejednávacom prípade Národná diaľničná spoločnosť, a.s.) povinný preukázať, že vlastní nehnuteľnosti odmietol dohodu o zmluvnom prevode nehnuteľností spôsobom uvedeným v § 112 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. V danom prípade sa za pokus o dosiahnutie dohody považuje doručenie písomnej výzvy č. 297/2014/50522-00 zo dňa 23.09.2014 žalobcovi na uzatvorenie zmluvy o zriadení vecného bremena na spoluvlastnícke diely tvoriace časť vyššie uvedených pozemkov.

11. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

12. Podľa § 108 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. pozemky, stavby a práva k nim, potrebné na uskutočnenie stavieb alebo opatrení vo verejnom záujme, uvedených v odseku 2, možno vyvlastniť alebo

vlastnícké práva k pozemkom a stavbám možno obmedziť rozhodnutím stavebného úradu (ďalej len „vyvlastniť“).

13. Podľa § 108 ods. 2 písm. f/ zákona č. 50/1976 Zb. vyvlastniť možno len vo verejnom záujme pre výstavbu a správu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií vrátane zriadenia ich ochranných pásiem a pre vybudovanie súvisiacich vyvolaných úprav podľa osobitných predpisov.

14. Podľa § 108 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. verejný záujem na vyvlastnení na účely uvedené v odseku 2 sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

15. Podľa § 113 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. na prerokovanie návrhu na vyvlastnenie nariadi stavebný úrad ústne pojednávanie.

16. Podľa § 113 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. stavebný úrad oznámi účastníkom konania termín uskutočnenia ústneho pojednávania písomne najmenej 15 dní vopred. Ak je vyvlastňovaná stavba alebo vyvlastňovaný pozemok predmetom exekučného záložného práva, oznámi stavebný úrad začatie vyvlastňovacieho konania, uskutočnenie ústneho pojednávania a rozhodnutie o vyvlastnení aj exekútorovi, ktorého poveril súd vykonaním exekúcie; exekútor nie je účastníkom vyvlastňovacieho konania.

17. Podľa § 113 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. námietky proti vyvlastneniu musia účastníci konania uplatniť najneskoršie pri ústnom pojednávaní. Na námietky uplatnené neskoršie a na námietky, ktoré boli v územnom konaní zamietnuté alebo ktoré mohol účastník uplatniť v územnom konaní podľa tohto zákona, sa neprihliada. Na túto skutočnosť sa musia účastníci konania výslovne upozorniť.

18. Podľa § 440 ods. 2 SSP dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

19. V podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľ len zotrval na skutočnostiach a dôvodoch, ktoré uviedol v podanej žalobe a v odvolaní voči prvostupňovému administratívne rozhodnutiu. Neuvedol žiadne konkrétne dôvody, na základe ktorých považuje rozhodnutie krajského súdu za nezákonné, ale len všeobecne poukázal na to, že vydaný rozsudok krajského súdu je porušením ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných princípov materiálneho právneho štátu, najmä princípu materiálnej spravodlivosti a materiálnej ochrany zákonnosti vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty a princípu predvídateľnosti práva vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, ako aj princípu ochrany legitímnych očakávaní a tiež princípu, že právo nemôže vzniknúť z bezprávia a nespravodlivosti. Kasačný súd nemôže na základe podanej kasačnej sťažnosti preskúmať konkrétne dôvody, na základe ktorých dospel sťažovateľ k záveru, že predmetné rozhodnutie krajského súdu je nezákonné, keďže v nej žiadne konkrétne dôvody neuviedol. Právne zastúpenie je preto v konaní o kasačnej sťažnosti povinné, aby kvalifikovaný právny zástupca v kasačnej sťažnosti uviedol právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uviesť v čom konkrétne spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, prípadne ak namieta iné vady, má uviesť vady zmätočnosti rozhodnutia krajského súdu, vady nedostatočne zisteného skutkového stavu, prípadne ako konkrétne bolo porušené právo na spravodlivý proces, nestačí totiž len všeobecne tvrdiť, že právo na spravodlivý proces bolo porušené. Kasačný súd môže v tomto prejednávanom prípade len všeobecne posúdiť zákonnosť napadnutého administratívneho rozhodnutia, či rozhodnutie o vyvlastnení bolo vydané v súlade so zákonom a či sa v administratívnom konaní nevyskytli vady, na ktoré by mal správny súd prihliadať z úradnej povinnosti.

20. Sťažovateľ má povinnosť presne vymedziť dôvody kasačnej sťažnosti, aby spĺňali kvalitatívne požiadavky kladené zákonom. Tento možno na prvý pohľad príliš formálny príkaz nie je samoučelný, ale je vyjadrením toho, že kasačný súd sa má v zmysle zákonnej úpravy vo svojich rozhodnutiach zaoberať dôvodmi, ktoré má povinnosť konkrétne uviesť právny zástupca, ktorý je na to kvalifikovaný svojím vzdelaním a profesiou, a nie dôvody prípustnosti a dôvodnosti kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku, sám vyhľadávať. (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 1622).

21. Keďže kasačná sťažnosť má slúžiť predovšetkým na nápravu výnimočných najzávažnejších procesných pochybení, t.j. zmätočných rozhodnutí a riešenie otázok zásadného právneho významu a zjednocovanie judikatúry so svojím nezameniteľným vplyvom na posilňovanie princípu právnej istoty, z tohto hľadiska nie je prípustné, aby sťažovateľ, povinne zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, poukázal v kasačnej sťažnosti na svoje podania pred krajským súdom, ale musí v sťažnostných bodoch v prvom rade odôvodniť prípustnosť kasačnej sťažnosti tak, aby kasačný súd mal základ pre svoje rozhodnutie o tom, či kasačná sťažnosť je spôsobilá vyvolať ten procesný následok, že ju kasačný súd vecne prejedná. (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 1622, 1623).

22. Vyvlastnenie je v zmysle čl. 20 ods. 4 Ústavy SR možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Všetky tieto podmienky správne orgány preskúmali. Nevyhnutnosť bola posudzovaná na podklade predložených geometrických plánov. Vyvlastnením bolo zriadené právo zodpovedajúce vecnému bremenu, čím bolo obmedzené vlastníctvo k častiam pozemku (diely č. 9-1, č. 10, č. 11 (parc. č. 796/1 (KN-„C“) a k pozemku parc. č. 796/2 (KN-„C“) v rozsahu uvedenom vo výroku prvostupňového administratívneho rozhodnutia. Spoluvlastnícky podiel žalobcu na vyvlastňovaných nehnuteľnostiach vyplýva z predloženého listu vlastníctva č. 2403. Verejný záujem je daný účelom predmetnej stavby, ktorá je súčasťou základného diaľničného ťahu D1 v slovenskej republike v smere západ-východ, ktorý prináša prospech rozhodujúcej časti verejnosti, ktorý je v zjavnom nepomere s individuálnym záujmom vlastníka stavbou dotknutých nehnuteľností na jej nerušenom užívaní. Predmetné rozhodnutie má zákonný základ v ustanoveniach § 108 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. a náhrada za predmetné vyvlastnenie bola stanovená na sumu 5,58 € podľa trhovej ceny určenej znaleckými posudkami č. 106/2012 zo dňa 28.11.2012 a č. 107/2012 zo dňa 30.11.2012, ktoré vypracoval Ing. Stanislav Lasica, evidenčné číslo znalca 911 988.

23. Kasačný súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že vyvlastňovacie konanie je ovládané zásadou koncentrácie, podľa ktorej sa na námietky vznesené proti vyvlastneniu, ktoré boli uplatnené neskôr, ako sa konalo ústne prejednanie, neprihliada. Žalobca sa napriek účinne doručenému oznámeniu o začatí vyvlastňovacieho konania a nariadení ústneho pojednávania na deň 18.03.2015, tohto nezúčastnil a do dňa konania ústneho pojednávania žiadne konkrétne námietky proti vyvlastňovaciemu konaniu na správnom orgáne neuplatnil. Ak by aj žalobca nejaké námietky v podanej kasačnej sťažnosti proti predmetnému administratívne rozhodnutiu uplatnil, správny súd by na nich nemohol prihliadnuť, keďže ich neuplatnil v zákonom stanovenej lehote podľa § 113 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb., teda do dňa konania ústneho pojednávania. Na možnosť neprihliadať na neskoršie uplatnené námietky bol žalobca výslovne upozornený v oznámení o začatí vyvlastňovacieho konania a nariadení ústneho pojednávania č. OU-PO-OVBP2-2015/10020/19041 zo dňa 13.02.2015, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 20.02.2015, čo potvrdil žalobca svojím podpisom na doručenke.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutočnosti, ktorými žalobca v kasačnej sťažnosti spochybňoval predmetné rozhodnutie krajského súdu boli totožné s námietkami, ktoré namietať už v správnom konaní i v žalobe a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné námietky, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa §

461 SSP zamietol.

26. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

27. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.